Yhteistoimintaneuvotteluiden päättäminen

Kunnanhallitus 17.08.2026 § 126

Valmistelija Kunnanjohtaja Mervi Pääkkö, puh. 040 104 6001

Polvijärven kunnan talous on heikentynyt viime vuosina. Toimintamenot suhteessa toimintatuloihin ovat liian suuret ja kunta on pysyvällä alijäämäisyyden uralla. Kokonaisuutena seuraavien vuosien, vuoteen 2029 mennessä, sopeuttamistarve on noin 1,6 miljoonaa euroa.

Kuntien toiminta on murroksessa ja kokonaisuutena tulevaisuus näyttää hyvin haastavalta. Taustalla ovat muun muassa väestörakenteen nopea muutos (lasten määrän väheneminen valtakunnallisesti) sekä julkisen talouden sopeuttaminen, joka vaikuttaa kuntien talouteen kuntien valtionosuuksien pienentyessä ja kuntien kustannusten kasvaessa. Kunnissa painottuvat lapsi- ja nuorisoikäluokkien palvelut, hyvinvointipalvelut sekä työllisyyspalvelut, jotka tuotetaan työllisyysalueilla. Kuntien tehtäviä kokonaisuutena joudutaan sopeuttamaan nopealla aikataululla toiminnallisesti, taloudellisesti ja rahoituksen osalta.

Polvijärven kunnan taloudellinen tilanne kiristyy kasvavien työllistämiskustannusten sekä valtionosuuksien pienentymisen vuoksi. Myös palkkaratkaisut sekä korkojen ja hintojen nousu lisäävät kustannuksia. Kunnan talouden tulovirran ja menojen tasapainottaminen on keskeistä, jotta vuosikate riittää poistoihin sekä tulevaisuuden investointeihin. Verotuloja, työllisyyttä ja elinvoimaa lisäävät investoinnit ovat tulevaisuuden avaintekijöitä, joten kunnan toiminnan strateginen tarkastelu sekä kehittäminen tulee olla jatkuvaa.

Velkaantuneisuuden voimakasta kasvua tulee saada hillittyä. Käyttötalous pitäisi saada tulevina vuosina selvästi ylijäämäiseksi, jotta tulorahoituksella voitaisiin ensinnäkin maksaa aiempien investointien rahoituskustannukset ja sen jälkeen kattaa myös tulevia investointeja edes osittain tulorahoituksella.

Kunnanhallitus on kokouksessaan 8.9.2025, 152 §:ssä päättänyt talouden sopeuttamisen ohjelmasta. Tarkasteltaessa vuoden 2025 tilinpäätöstä, kuluvaa vuotta ja tulevien vuosien talousnäkymiä on todettu, että toimintaympäristön muutosten vuoksi voimassa olevat talouden tasapainottamisen toimenpideohjelman toimenpiteet eivät ole riittäviä talouden saamiseksi tasapainoon. Tavoitteena on käyttötalouden parantaminen vuotuisia menoja karsimalla ja tuloja lisäämällä.

Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä.

Osana talousarvion 2027 laadinnan valmistelua on tehtävä korjaavia toimenpiteitä, joiden saavuttaminen edellyttää, että kunnassa käynnistetään koko henkilöstöä koskevat työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (449/2007) mukaiset yhteistoimintaneuvottelut, joissa käsitellään

yhteistoimintalain 4 §:n 1. momentin 1–4 kohtien mukaisia asioita ennen kuin kunnanhallitus tekee kunnanvaltuustolle lopullisen talousarvioehdotuksen. Yhteistoimintamenettelyssä läpikäytävien työnantajan harkitsemien toimenpiteiden toteutus on mahdollista vuosien 2027–2029 aikana. Toimenpiteitä voidaan toimeenpanna vuoden 2026 aikana siten, että säästövaikutukset realisoituvat jo vuoden 2027 alusta lukien.

Yhteistoimintaneuvotteluissa neuvotellaan talouden sopeutustoimien perusteista, vaikutuksista ja vaihtoehdoista. Neuvotteluita käydään vähintään kuuden viikon ajan. Neuvottelut koskevat koko organisaatiota ja mahdollisesti määräaikaisuuksien vähentämisiä, tehtävänkuvien muutoksia ja työn organisointia uudelleen. Neuvottelut eivät siis näillä tällä hetkellä sisällä vakituisten henkilöiden irtisanomisia.

Edellä mainituilla perusteilla kunnanhallitukselle ehdotetaan, että se käynnistäisi koko kuntaa koskevat yhteistoimintaneuvottelut. Neuvottelut käynnistyvät erikseen annettavan yhteistoimintaneuvotteluiden kutsun ja neuvotteluesityksen mukaisena päivänä.

Esittelijä — Kunnanjohtaja Mervi Pääkkö

Päätösehdotus — Kunnanhallitus päättää käynnistää koko kunnan henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut ja valtuuttaa kunnanjohtajan ja talous- ja henkilöstöpäällikön antamaan neuvotteluesityksen yhteistoiminta-neuvottelujen käynnistämiseksi. Neuvottelut käynnistyvät erikseen annettavan yhteistoimintaneuvotteluiden kutsun ja neuvotteluesityksen mukaisena päivänä. Lisäksi kunnanhallitus päättää nimetä yhteistoiminta-neuvotteluihin työnantajan edustajiksi kunnanjohtajan, talous- ja henkilöstöpäällikön, hyvinvointijohtajan, teknisen johtajan sekä kunnanhallituksen puheenjohtajan.

Päätös — Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kunnanhallitus 02.11.2026 § 184
10/01.01.01.01/2026

Valmistelija — Kunnanjohtaja Mervi Pääkkö, puh. 040 104 6001

Kunnanhallitus käynnisti kokouksessaan 17.8.2026, 126 §:ssä koko henkilöstöä koskevat lain työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteis-toiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella (449/2007) mukaiset yhteistoimintaneuvottelut.

Työnantajan edustajana neuvotteluissa olivat kunnanjohtaja, talous- ja henkilöstöpäällikkö, hyvinvointijohtaja, tekninen johtaja ja kunnan-hallituksen puheenjohtaja.Henkilöstöjärjestöjen pääluottamusedustajat JHL ry:stä ja JUKO ry:stä nimesivät oman edustajansa. Lisäksi yhteen neuvotteluun osallistui JHL ry:n aluetoiminnan asiantuntija Sari Vänskä.

Neuvottelukutsu lähetettiin 7.9.2026 ja neuvottelut on käyty ajalla 17.9-26.10.2026. Neuvottelut päättyivät erimielisinä. Henkilöstöjärjestöt eivät hyväksy henkilöstöön kohdistuvia sopeuttamistoimia ja todettiin yhteisesti, että neuvottelut voidaan päättää. Neuvotteluissa ei tuotu esille henkilöstöön kohdistuville toimenpiteille toteuttamiskelpoisia, konkreettisia talousvaikutuksia tuovia vaihtoehtoja.

Henkilötyövuosivähennys vuosille 2027-2029 on yhteensä 11,74 henkilötyövuotta. Henkilöstöön kohdistuvat sopeuttamistoimet kohdistuvat

määräaikaisiin työsopimuksiin, virkojen ja toimien lakkauttamiseen ja yhdistämiseen ja eläköitymisten hyödyntämiseen. Neuvotteluissa on käyty läpi myös organisaation uudistamista ja tekemistä uusilla toimintatavoilla.. Neuvottelujen tulos pannaan toimeen hallintosäännön suomin valtuuksin.

Hallinto-, talous- ja elinvoimapalvelut:
- Talous- ja hallintojohtajan virka lakkautetaan, tilalle perustetaan talous- ja henkilöstöpäällikön ja hallintopäällikön virat ja niihin siirretään henkilö sisäisin järjestelyin. Kirjanpitäjän ja viestintäsuunnittelijan toimet lakkautetaan.
- Ruokapalvelut siirrettään 1.1.2027 alkaen elinympäristöpalveluihin
- Kyläavustajan tehtävä ei jatketa määräaikaisuuden päättymisen jälkeen ja siihen pyritään löytämään ratkaisu joko yhdistyksen tai yrityksen järjestämänä palveluna.
- Toimistopalvelutiimin muotoutumisessa huomioidaan eläköytymiset ja tehtävät rakennetaan kaikkia palvelualueita hyödyttäen (tämä huomioidaan kaikkien palvelualueiden osalta).
- Työllisyyspalvelut organisoidaan uudelleen, työllisyyspalveluiden esihenkilön toimi lakkautetaan ja työtehtävät järjestetään uudelleen kahdella työllisyysohjaajalla yrityspalvelut ja -neuvonta huomioiden.

Hyvinvointipalvelut:
- Varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävää ei täytetä
- Rehtorin ja apulaisrehtorin tehtävänkuvat ja työnjako uudistetaan
- Perusopetuksen tuntikehystä pienennetään 1.8.2027 alkaen, määräaikaisia kahden luokanopettajan ja yhden erityisluokanopettajan tehtäviä ei täytetä.
- Hyvinvointijohtajan ja varhaiskasvatuspäällikön tehtävät yhdistetään eläköitymisen myötä ja päiväkodinjohtajan tehtävä laajenee koskemaan myös kirkonkylän päiväkotia.
- Eläköitymisten myötä tarkastellaan tehtävien täyttötarpeet

Elinympäristöpalvelut:
- Teknisen asiantuntijan toimi lakkautetaan, tehtävät siirretään kuntatekniikan päällikön virkaan
- Liikuntapaikkojen hoitajan määräaikaista tehtävää ei täytetä
- Vuokratalojen ja isännöinnin osalta uudistetaan tehtävänkuvia
- Eläköitymisten myötä tarkastellaan tehtävien täyttötarpeet

Henkilöstösuunnittelun osalta käytäntöjä ja henkilöstön käyttöä tehostetaan. Kokonaisuutena kunnan talouden sopeuttamistoimiin sisältyy myös muita toimia, joilla ei ole suoria henkilöstövaikutuksia.

Oheismateriaalina yhteistoimintaneuvotteluiden ei-julkiset pöytäkirjat toimitetaan maanantaina 2.11.2026.

Esittelijä — Kunnanjohtaja Mervi Pääkkö

Päätösehdotus — Kunnanhallitus päättää koko henkilöstöä koskevat yhteistoiminta-neuvottelut ja hyväksyy neuvotteluissa saavutetun lopputuloksen ja että neuvotteluissa esittetty työntajan ehdotus sopeuttamistoimista on vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028-2029 taloussuunnitelman valmistelun pohjana.

Päätös — Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.